

OPROTI SPOLUŽÁKŮM MAJÍ ROMOVÉ POLOVIČNÍ ŠANCI DOKONČIT ZŠ

ČT24, 8. dubna 2009

Praha - Děti Romů žijících ve vyloučených lokalitách mají oproti ostatním jen poloviční šanci, že dokončí základní školu s vrstevníky, s nimiž školní docházku začaly. Vyplývá to z analýzy společnosti GAC vypracované pro ministerstvo školství, jejíž výsledky dnes představil ministr školství Ondřej Liška (SZ). Jde o první průzkum, který reprezentativním způsobem porovnává vzdělanostní nerovnost podle etnického původu žáků. S odvoláním na výsledky zprávy přišla dnes ČSSD s programem motivace romských rodin k umísťování dětí do předškolních zařízení a zajištění sociálního bydlení. Zároveň chce, aby jednotlivé kraje povinně zpracovávaly koncepci integrace romské komunity do společnosti. Předseda ČSSD Jiří Paroubek řekl, že závěry odborné stranické komise se stanou součástí volebního programu pro podzimní předčasné volby.

Podle analýzy společnosti GAC, která vznikala od srpna loňského roku do letošního ledna, mají neromské děti výrazně větší šance dosáhnout vyššího vzdělání než Romové. Zatímco ze základních škol odchází do tzv. praktických škol určených zejména pro děti s lehkým mentálním postižením v průměru jedna žákyně ze sta, u Romek to jsou v průměru dvě z každých deseti. U chlapců z většinové populace na tyto specializované základní školy přestupují v průměru 3 žáci ze sta; z Romů je to však téměř každý čtvrtý chlapec. "Ty děti jsou hůře vybaveny z rodin na vstup na základní školu a ukazuje, se, že škola má problém nahradit ty nedostatky, které má rodina," řekl pro ČT sociolog Ivan Gabal.

Mimo základní školy se tak podle analýzy vzdělává plná třetina romských dětí; v případě ostatních je to však pouze 8 procent. "Pravděpodobnost, že dítě rovnou začne navštěvovat speciální základní školu, je pro romské dítě šestkrát vyšší než u jeho neromského vrstevníka," uvádí analýza.

Studie potvrdila klíčovou roli mateřských škol při přípravě na školní docházku. Úspěšnost romských dětí, které mateřskou školu navštěvují, je podstatně vyšší než v opačném případě. Zatímco do mateřských škol chodí plných 90 procent neromských dětí, u Romů to je pouze 40 procent. Přípravné ročníky školy naopak navštěvuje 18 procent malých Romů, z neromských dětí jsou to pouze dvě procenta.

Podle analýzy jsou rozdíly ve výkonnosti různých romských žáků; pětinu z nich totiž učitelé hodnotili jako nadprůměrné. Většinou se jednalo o děti s výrazně nižší absencí, jimž rodiče pomáhali s přípravou do školy. Nadprůměrně úspěšné romské děti obvykle pocházejí z rodin, kde se mluví pouze česky. Pětina romských žáků má podle analýzy předpoklady ke studiu na střední škole.

Ministr Ondřej Liška: "Je potřeba podpořit asistenty pedagogů, školní psychology, preventisty na samotných školách, protože bez nich nebudeme schopni zlepšit vzdělávací dráhu těchto dětí."

Ministr školství Ondřej Liška dnes rovněž hovořil o možnostech změny této situace. Zdůraznil však, že žádné řešení není jednoduché a musí jít o změnu systémovou. Jmenoval mezi jinými podporu individuálního vzdělávání romských žáků, podpora další specializace pedagogů, spolupráce s MPSV na opatření, které by v součinnosti s romskými rodinami podporovalo ochotu jejich dětí vzdělávat se.

ČSSD chce motivovat návštěvu mateřských škol

V návaznosti na zprávu dnes v Lidovém domě představila předsedkyně Odborné komise ČSSD pro romské záležitosti Kateřina Kalistová s programem motivace romských rodin, podle něhož by do předškolních zařízení měly chodit děti z romských rodin přinejmenším od čtyř let, případně už od tří. Umístění dítěte do takového zařízení by se stalo podmínkou pro vyplácení sociálních dávek. Pokud by dítě do školky chodilo pravidelně, bylo by možné dávky rodinám zvýšit.

ČSSD také chce přijmout zákon o sociálním bydlení. Zároveň ale podle Kalistové chce posílit institut zvláštního příjemce dávek, což by umožnilo posílat příspěvky na bydlení přímo na účet majitelů bytů, v nichž sociálně slabé rodiny bydlí.